

Fan platformasi		
Fanning to'liq nomi: QURILISH KONSTRUKSIYALARI VA YONG'IN XAVFSIZLIGI		
Fan kodi: MMBT4804	Fanga ajratilgan kreditlar (ECTS): 4	davomiyligi: 1 semestr
Kafedra: Sanoat ekologiyasi		
Fan qaysi yo'nalish talabalari uchun: Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi (kimyo va oziq-ovqat sanoati)		
Fan ma'ruza o'qituvchisi: Usmanxodjayeva Iroda Taxirdjanovna		
Fanga ajratilgan umumiy soatlar: 1 2 0	Email: usmanxodjayevai@gmail.com	
Fan seminar mashg'ulotlari o'qituvchisi(lari):		
Prerekvizitlar: Kimyo, fizika fanlari		
Tanlov turi: tanlov fan		
<p>Fanning qisqacha bayoni: Bo'lajak mutaxassislariga olgan bilimlarini sanoatda bino-ishoatlar qurilishida yo'l qo'yilishi mumkin bo'lgan xatolar oqibatida ro'y berishi mumkin bo'lgan yong'inlarning oqibatlarini bartaraf qilishda, bino konstruksiyalarining yong'nga chidamliligini oshirish usullarini qo'llay bilishlarini ta'minlash zarur.</p>		

Fanning maqsadi: dastlabki shart-sharoitlarga tayangan holda yong'indan muxofazalash bo'linmalarini muvaffaqiyatli ravishda ishtiroklarini ta'minlab, insonlarni, hayvonot dunyosini va moddiy boyliklarni himoyalashda binolarning qurilish konstruksiyalari funksiyalarining va texnik talablarning muhim ekanligini tushuntirishdan iborat

Fan yakunida talabalar quyidagi malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishadi:

- bilimlarning bir butun tizimi bilan o'zaro bog'liqlikda ushbu fanning asosiy muammolari to'g'risida;
- o'z bo'lajak kasbining mohiyati va ijtimoiy axamiyati;
- qurilish materiallari hozirgi zamon talabalariga javob berishi uchun davlatimizda standartlar, sertifikatlash va me'yorlash asoslari;
- qurilish materiallari ishlab chiqarish sohasidagi fan va texnika yutuqlari;
- bino, inshootlarni xavfsiz ekspluatatsiya qilish sharoitini ta'minlash haqida **tasavvurga ega bo'lishi;**
- binolar va sanoat inshootlarini rivojlantirish;
- qurilish va ekspluatatsiya qilishda asosiy qurilish me'yorlari va qoidalarini bilish;
- konstruktorlik ishlab chiqarish jarayonini tashkil qilish va me'yorlash;
- chizmalarni o'qiy olish va chizish;
- ilmiy texnik ma'lumotlar va adabiyotlarni **bilish va ulardan foydalana olish;**
- Binolarni qurish va barpo etishda bino loyihasidan foydalana olish;
- Arxitektura-qurilish jarayonida atrof muhitni muxofazalash;
- Kompyuter grafikasi va zamonaviy texnologiyalardan foydalanish;
- Bino va inshootlar xavfsizligini ta'minlashda texnik reglament va davlat standartlaridan foydalanish **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.**
  - Sanoatda va ishlab chiqarishda qo'llaniladigan qurilish konstruksiyalarining mustahkamligi, ularni to'g'ri va maqsadga muvofiq qo'llash **to'g'risida aniq malakalarga ega bo'lishi kerak;**

Ma'ruza mashg'ulotlari

Ma'ruza mashg'ulotlari katta sig'imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o'quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliy mashg'ulotlar

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi, mashg'ulotlar interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

Mustaqil ta'lim

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan taqdimotlar, guruh bilan ishlanmalar, referatlar tayyorlanadi. Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish

№	Fan mavzulari	Ma'ruza soatlar hajmi	Amaliy mashg'ulot soatlar hajmi	Mustaqil ta'lim soatlari
1	Bino va inshootlarda yong'in xavfini aniqlovchi omillar	2	2	6
2	Qurilish konstruksiyalarining sinflanishi (ishlatilishiga ko'ra va materialiga ko'ra).	2	2	6
3	Konstruksion tizimlar (devorlar, karkaslar, aralash konstruksiyalar)	2	2	6
4	Binolarni yong'indan muxofaza qilish	2	2	6
5	Bino va inshootlarning o'tga chidamliligi	2	2	6
6	Ishlab chiqarishga mo'ljallanmagan binolarni yong'indan ximoya qilish tamoyillari	2	2	6
7	Sanoat ishlab chiqarish binolarini yong'indan muxofazalash tamoyillari	2	2	6
8	Yong'inga qarshi muxofaza shartlari	2	2	6
9	Axoli turar joylari va sanoat korxonalarini hududlarida yong'in xavfsizligini ta'minlash	2	2	6
10	Yong'in paytida odamlarni evakuatsiya qilish	2	2	6
11	Yong'inga qarshi to'siqlar	2	2	6
12	Qurilish maydonlarida yong'in xavfsizligi	2	2	6
Jami		24	24	72

Asosiy adabiyotlar

1. Asqarov B.A. Qurilish konstruksiyalari. O'quv qo'llanma. T.: O'zbekiston, 1995 – 431b.
2. B.A.Asqarova, Sh.R.Nizomov. Temirbeton va tosh-g'isht konstruksiyalari. O'quv qo'llanma. - T.: Iqtisod-Moliya, 1997-357b
3. Xolmurodov R.I., Asliev S.A. Metall qurilmalar. Darslik.-T.: O'qituvchi, 1994-179 b.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Байков Б.И., Сигалов Е.Е.. Железобетонные конструкции. –М.: Стройиздат, 1991.-767 с.
2. Ходжаев А.А. Проектирование покрытий деревянных зданий Методическое пособие - Т: 1990-42с

Internet saytlari

1. www.gov.uz
2. www.ziyonet.uz
3. www.lex.uz

Kontakt soatlari*: mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarish, ularni taqdim etish, zarur ma'lumotlar va turli materiallar bo'yicha savollarga quyidagi grafik asosida o'qituvchiga murojaat qilishingiz mumkin:

№	Kun	Vaqt	Xona
1.	chorshanba	10.00 – 12.00	2/204
2.	juma	10.00 – 12.00	2/204